

Előfiz. díj helyben:
Egész évre . . . 8 frt.
Félévre . . . 4 »
Negyedévre . . . 2 »
Vidékre 1 frttal több.

Hirdetési díj:
Egész oldal . . . 20 frt.
Fél oldal . . . 10 »
Negyed oldal . . . 5 »

Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték firtendő.

SZABADSÁG.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII-ik kör, Virág-utca, 337-ik hszám.

Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.

«Nyilttér» sora 15 k.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számitatik.

Egyes szám ára 10 kr. — Számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Iparosgeideink önképzése.

Mintegy két hó előtt a szegedi iparos ifjusági egyesület körlevelet intézett a társegyesületekhez, hogy alakuljanak át közművelődési és önképzési egyletekké.

A körlevél fölött azonban ugy a fővárosi, mint a vidéki sajtó igen csekély kivétellel, teljesen napirendre tért át s csak itt-ott olvashattunk néhány rövid méltató sort.

Pedig az eszme bővebb ismertetést igényel s megérdemli legalább azt, hogy egy rövidke cikkben foglalkozzunk annak életrevalóságával és a czéllal, mely nem egyéb, mint minden politika kizárásával, egyedül a tanulás és ismeretek fejlesztése által szolgálni a hazai ipar ügyének.

És ez eszmével foglalkozni most annál is inkább időszerűnek tűnik fel, mert a vasárnapi munkaszünettel járó

kedvező helyzet az iparosgeidek önképzési törekvéseinek csak előnyöket nyujthat.

Az eszme nemes s a czél elérése valóban kívánatos is.

A törekvő és a nemesebb után vágyódó iparos-ifjuság bőviti ismereteit, nemesiti szívét, lelkét és kedélyét s ezáltal elvonatik a hazafiatlan és áldatlan törekvésektől, melyek idegenből csempésztetnek be hozzánk, s tetszetős jelszavak használata mellett, a társadalmi rend felforgatásával hirdetnek soha el nem érhető eredményeket, de amelyektől a valódi hazafias magyar ifjuság nemcsak a multban fordult el, de a jelenben sem akar azokkal érdekközösségben állani.

Az iparosgeidek önképzési és közművelődési egyesületei nem akarnak mást elérni, mint azt, hogy törekvéseik által a munka tiszteletét

vivják ki, saját értelmiségüket fokozzák, hatványozzák. Akarják ezeken kívül, hogy szorgalmuk és kitartásuk által bizalmat keltsenek fel maguk iránt s tiszteletet érdemeljenek ki minden irányban.

Most, midőn a vasárnapi munkaszünet életbe lépett, midőn a törvény a munkában kimerült testnek pihenőt biztosít, az az iparos segéd, ki nem a korecsmái örömeiket keresi, hanem munkás voltából kifolyó önértetével is számot vet, az üdülés mellett önképzésével is foglalkozhatik s erre is szakíthat magának időt.

Az iparos-segéd, ki az egész hét folyamán dolgozott, a vasárnapot részben bizonyára önművelődésre fordítja. Az iparos-ifjusági egyletekre tehát ezután sokkal jelentékenyebb feladat vár s nem csalódunk, ha azon reményünknek adunk kifejezést, hogy az ifjusági dalárdák is új életre kelnek.

TÁRCZA.

Mikor az írók és művészek mulatnak. *)

I.

Ej van az Olympusou. Az isteni csendet mi sem zavarja, csak maga Jupiter virraszt még fenn szobájában, várva Junó asszony elszenderülését.

Jupiter ő felsége végre türelmetlenül megy a telefonhoz:

— Halló... Bachus, fenn vagy?

— Nincs itthon az uram — feleli Vénus asszony — le ment Palicsra az alvilágba... az írók és művészek orgiáját rendezui.

— Köszönöm hugomasszony, ádió!

Az öreg Jupiter mohón zárta el a telefonot, inkognitóba vágta magát s Cupidó apródjával titkon utra kelt a gönczölszekéren. Oly sebosen hajtottak a szép sugár tejuton, hogy az utmenti csillagok sisteregve hullottak alá.

Vénus pedig elment Junó asszonyért és inkognitóban ő is leszótktek. Mars a házibarát volt a garde de dames.

Plutó aztán derekasán tűzelt Palicsou az olympusi vendégeknél, folyt a nektár és fogyott az isteni ambrózia.

És lön helikoni orgia!

*) Bocsnánál, elkéstem, szombaton nem voltam itthon. Sz.

II.

Az írók és művészek palicsi grand murija valóban krónikai eseménye a vidéknek. Kulturünnepe volt az minden tekintetben.

A helybeli írók adták azt a művészetnek és pedig a nemzeti színművészetnek, amit a palicsi kis társulat képviselt.

Maga a központi művészetis képviselve volt: Egressy Akos által. Kulcsos városunk pedig három oszlopos hivatalnokát küldte ki.

Ötven író, művész és műbarát volt jelen a péntekesti kultur banketton.

A házigazda lapunk szerkesztője volt, aki ezen ünnepélylyel Palicsunknak hirnevet szerzett, társadalmunk vadoujában új utat nyitott, az irodalomnak és művészetnek pedig otthout teremtett.

Ami az ünnevélyt leginkább maradandó emléküvé tette, az a diszes kölgykoszorunak köszönhető, — ő velük voltak az írók és művészek méltóan megkoszoruzva.

III.

És most hadd szóljon a java.

A pörkölt nagyon jó, mert nagyon kívánja a savanyut. A savanyu saláta is tisztesség tudó, mert nem akar tultenni a bor-ecceten. A hájas pogácsa pedig valóságos szenzációt keltett. No de fő a bor marad az irodalomban és a művészetben is mindenha, folyt is két színben szakadatlan, Kunligeti pincenárum magister dirigálása mellett.

A két fogásból álló menü kielégíté még a legéhesebb vándormuzsa igényeket is. A bor pedig a garatokat hozta reudbe.

És lön toasztirozás, megeredtek a bor esatornái s egész éjjel szünet nélkül szakadt.

A toasztokat két részre oszthatjuk: szelidek és vadak. A szelideket még a hölgyek is hallották, a vadakat pedig a férfiak se hallgatták meg nyugodtan s végre mindenki beszélt és csak az erdő fasudarai hallgatták köröskörül.

Az első toasztot Szalay mondotta a színeszetre mint ünnepeltre. A másodikat Báca mondotta Egressyre, aki a vidéki kollegákat látogatásával és jelenlétével megtisztelte. Egressy pedig a városra és kiválóan városunk hölgyeit köszönté fel szépen. Azutáu megeredt a toasztosó, amit a fiatalság tánczra perdülése tartott fel jó időre.

IV.

Végre átvette uralmát a vad toasztirozás és ez volt a legérdekesebb momentum.

Farkas Józsi pld. ekkor mutatta be szüzoasztját, legalább hajlandó esküt tenni rá, hogy most cselekedte meg először ezt a bűnt.

Szalay pedig komoly dologról akar szólni.

— Halljuk!

— Ugyan kérlek benneteket — jegyzé meg epizódul — lassabban ordítsatok.

— Helyes!

— Elhallgass itt mellettem Yan-Kó, mert azt a siller tolcsért ellapitom palacsintára.

— Halljuk már! csend urak!

De midőn az iparos ifjúságot önképzési és közművelődési egyesületek és körök alakítására buzdítanók, nem mulasztjuk el egyszersmind azt is figyelmükbe ajánlani, hogy egyesülési törekvéseikből az egyesület kaszinói minőségét ne hagyják számításon kívül. Mert habár a kaszinóknak főcéljuk a társas összejövetelek útján való szórakozás, mindazonáltal a művelődésnek ma már hatalmas eszközei és emeltyűi is.

A hírlapok, s könyvszekrények a szórakozási eszközök mellett békesen megférhetnek, s ha a szellem üdülést óhajt, a tisztességes szórakozás mindenkor megengedhető.

Alkalomadtán egy-egy felolvasás nemcsak élvezetet nyújt, de gazdagítja is ismeretkörünket. S ha az iparos-ifjúság törekvésének csillogó jeleit mutatja, bizonyára mindenütt fognak akadni kiváló férfiak, kik felolvasásokra vállalkozva ezáltal nemcsak az iparos-ifjúság tekintélyét emelik, hanem az egyesület tagjainak igényeihez mért könnyed modoru tanulságos előadásai által az ott tartózkodást is kellemessé, vonzóvá teendik.

S mit szóljunk még a színelőadásokról, melyek az önképzésről és művelődésről alkotott program keretében szintén oly szépen beillenek.

Csak a napokban olvastuk egy iparos-ifjúsági műkedvelői előadásról, s melyen az egyesület elnökének „A műhelybe vissza” című darabja adott elő. Az iparos életből vett alkalmi

— Te te főfő András, tanulj hát egy kis rőndet, mert — —

— Hát mit akarsz mondani Laczi?

— Ezt a poharat . . .

— Rám köszöntöd, éljen!

— Óh te . . .

— Pszt!

— Uraim! azt akarom tehát mondani hogy — — —

— Kinek van még egy hányt vetett szivarja? — kérdi egy hang.

— Azt akarom mondani, hogy — —

— Nekem már nincs! — felel egy hang.

— Nohát nekem sincs több szavam, ha senki se hallgat meg.

— Éljen!

— Tuss!

Egressy bátyánk is felment egy olyan sziklára a toasztjában, hogy Szalay se tudta volna lehozni, ha csak a jelen nem lévő Sziklai le nem hozta.

Aztán? — az imént még „megfogyva bár, de törve nem” a törzskar együtt maradt, míg végre „elhulltanak legjobbjaink, a hosszú harcz alatt.”

Az utolsó apostolok is nyugalomra vonultak hajnalban.

Igy ért véget a szabadkai írók és művészek országos skandaluma, pardon! grand murija.

Sz.

vigjáték, mely a szocialis törekvéseket s az indoktalan sztrájkokat ostromozta, nemcsak a közönségnek tetszett, hanem gyakorlati haszna abban van, hogy a szövegben kifejtett tisztult s helyes elvek az iparos ifjúságnak mintegy vérébe mennek által, s jöhet bárhonnai is mótelyező áramlat, de hazafias iparos-ifjúságunk nem válik annak áldozatává.

Az ily egyesület csak akkor lesz szilárd alapokra fektetve, ha mint tisztán társadalmi és erkölcsi intézmény akar működni, s csupán csak erkölcsi eszközökkel akarja céljait elérni, s ha ezen az alapon kívánja társas összejövetelei által az együvértartozás és társulás érzetének ápolását fejleszteni; s ha önképzése és közművelődése tekintetében is az erkölcsi elvek vezérlik.

Az ily irányu önképzési és közművelődési törekvésekben bennünk mindenkor lelkes támogatókra és pártfogókra talál a hazafias iparos ifjúság. Nálunk Szabadkán meg van az alapja az ilynemű törekvéseknek, már most csak azt kell iparossegédeinknek szemelőtt tartaniok, hogy komoly, önértékes munkájokban szívesen segíti őket közönség és sajtó egyaránt.

Medor.

EGRESSY ÁKOS, a budapesti nemzeti színház egyik előkelő s országos névű művésze a palicsei kis színpadon ma (kedden) vendégszerepel. Előadatik a „Makranczos hölgy”, Shakespeare színműve. — Hinni szeretnők, hogy Szabadka város közönsége, de maga a fürdőző palicsei publikum is el fog követni minden lehetőt, hogy az előadás kelően látogatott legyen.

A budapesti német színház ügye.

Az egész ország megbotránkozását tolmácsolták az országházban Ugron Gábor és Báró K a s Ivor, midőn a belügyminisztert interpellálták a német színház ügyében. Szapáry gróf a szombati ülésen felelt az interpellációkra, azt mondván, hogy neki nincs ogában a főváros által megadott színházi koncessiót Lesser Szaniszlótól megvonni, és az ügyben nem tehet semmit már azért sem, mert a főváros közgyűlésének e határozata hozzá nem apelláltatott. Az interpellálók a választ tudomásul nem vették, s az ma szavazás alá kerül. Tény az, hogy a belügyminiszter találhatott volna olyan módot, mely nem lett volna jogtalan, vagy törvénybe ütköző és a hazaáruló német direktort mégis megérdemelt büntetéssel sújtja. — A magyar vigszínház felállítását Szapáry gróf belügyminiszter is szükségesnek tartja, de szerinte nem a kormány feladata azt létrehozni.

A jég pótlása.

Oly helyeken, hol nyáron jéghiányban szenvednek, nem csekély gondot okoz az a körülmény, hogy a gyorsan romlásnak induló

tárgyakat, élelmi szereket, különösen húst hosszabb ideig megővni a romlástól.

Ezenek több módja van.

Először is ételünk és italunk nyári időben is üde marad, ha az étellel vagy itallal telt edényt vagy üveget a pinczében friss sós vízbe állítjuk.

Azonban jó példának szolgál a japániai eljárása is, mely szerint a húst nyáron porcellán edénybe teszik és annyi forró vizet öntenek rá, hogy elborítsa. A vízre pedig olajat öntenek, mely a levegőt nem eresztí át és a hús üde marad.

Igen fontos szerepe van itt a forró víznek, melytől a hús felületén levő fehérnye megolvad s a konzerváláshoz jelentékenyen hozzájárul.

A vaj eltartása is nagy gondot okoz nyári időben az embernek. Egy okosan gondolkozó angolnak az a gyakorlati eszméje támadt, hogy a vajhoz némi kis szénsavas natront (szódát) kell tenni. Ez úgy a friss, mint a sózott vajat megővja a kellemetlen íztől, melyet kapna, ha a melegben hosszabb ideig lenne kitéve. Három font vajra elegendő 3 1/2 drachma szóda.

A friss vajból előbb az író jó ki kell gyurni. A kellemetlen ízt bizonyos sav képezi s ha ezt alkalinnal összevonjuk, a kellemetlen íz rögtön megszűnik.

Zsirhoz, szalonnához szintén használhatjuk a szódát.

Magaslati nyaralóhely.

(Prater.)

Ily helyek, amelyek Oraviczáról gyalog felkereshetők, a következők:

a) Csiklovabánya híres bucsujáróhely, ahol egy sörfőzde van, mely kitűnő sört főz, távolsága Oraviczáról 40 perc, a nyaralóhelytől 20 perc.

b) Marilla gyógyhely, hidegvíz, savó és szőlőgyógyintézet, távolság Oraviczától 2 óra, a nyaralótól 1 és félóra.

c) Szimeon hegygerincez, erdővel borítva, gyönyörű kilátással, Oraviczától 2 óra, a nyaralóhelytől szintén 2 óra.

d) Predet. Tesmeik Bibl vállalkozó urnak híres kőbányáival.

e) A nagy Tilla hegycsucs, erdősitve, gyönyörű kilátással, a várostól 2 óra, a nyaralóhelytől 1 és háromnegyed óra távolságban van.

f) Pojana Juli. Czeméntégető-kemen-czék, gyönyörű és kiválóan egészséges fekvésben, tiszta fenyvesek Oraviczától 3 1/2 óra a nyaralótól 3 3/4 óra.

g) Végre, Oravicza közvetlen közelében még egyéb kellemes és szép fekvésű kirándulásra méltó helyek vannak, melyek sétákra különösen alkalmasak, ugymint a Koszovicza, „Werksthal” mely alkalommal egyszersmind Grau Ferencz urnak tulajdonát képező vas-hámor is megtekinthető stb.

Kocsival még következő helyek ajátlatnak megtekintésre és pedig:

h) Oraviczáról az „Ocin-ben”-ba, mely a szokolári erdőben fekszik 3 1/2 órányi távolságban hol 2 gyönyörű vizes és egy pisztrángtenyészet van, továbbá

i) Oraviczáról Stájerlakon át Coronai-forráshoz a Svájc-hoz hasonló természeti szépségekkel megáldott Almásvölgyben a melyhez egy kitűnő karban levő országut vezet. Ezen hely 3 1/2 óra alatt elérhető.

k) Oraviczáról az erdősitett Rollmagaslatra 931 méter tengerszín feletti magasságban (ezen ut gyalog is megtehető) gyönyörű

kilátással a Dunáig és Szerbiába távolság 3 1/2 óra.

l) A Panora, Ploppa és Buhui cseppkőbarlangokhoz, amelyek közül az első kettő 3 óra, az utóbbi pedig 4 óra alatt elérhető.

m) Oravicabányáról Szászkabányára, ahol szép kilátásokon kívül az elragadó szépségű „Malomvölgy” és egy szép vizesés megtekintésre méltó. Távolság 3 óra.

n) Oraviczáról a Nera folyó partjához „Padinaezaca” erdőszegben Pottokon, a pottoki erdőszegben át Szászkabányára 3 órai érdekes tútazással a vadregényes Nera-völgyben. Távolság oda és vissza 50 kilométer, vagy azon idő, amelyen az ut megtehető, 48 óra.

Az utóbb említett kiránduláson kívül a felsoroltak valamennyien napi utaknak vehetők és a kocsitakat illetőleg Oraviczán körülbelül 100 bércoksi van, melyek a kirándulóknak mérsékelt díjazás mellett rendelkezésükre állanak, a gyalogutakhoz pedig vezetőknak rendelése szükséges.

Ezen eddig megnevezett kirándulási helyeken kívül, melyek kocsival vagy gyalog elérhetők, vannak még oly megtekintésre méltó helyek is melyek a már magában is híres Oraviczáról — Aninára vezető hegyipályán elérhetők és a melyek szintén egy napon belül megtekinthetők pld.

o) Az ut Oraviczáról — Krassóva állomására, a honnét az ember a felső fekvésű bolgár (krassova) helységekben gyönyörködik

Ezen állomásról egy kirándulás eszközölhető gyalog vagy lóháton Polonmagasatra, a mely a magaslatról a szemlélőnek az egész hegyláncolat az ő szép és pitezesz alakulásával szemellett eltáru.

p) Továbbá ugyanazon vasuton Krassova állomásáról elindulva az osztr. magy. államvasutársulat tulajdonát képező Anina nevű vas- és bányaműhez érünk, hol híres szénbányák és vasművek vannak.

(Vége.)

Irodalom, művészet.

Palicsi színészet.

Három ujdonság került színre legutóbb a palicsi színházban és ennek tulajdonítható, hogy a szombati és vasárnapi előadásokat nagy közönség nézte végig.

Szombaton „A rendjel” ment, bohózatba átesapó francia vígjáték, mulatságos helyzetekkel és nevettető alakokkal. A szereplők sok igyekezettel játszottak és a közönség jól mulatott az előadáson. Szendrey Mihály alakítása (André szerepében), ugyisint B. Polgár Fannié (Henriette) semmi kívánni valót sem hagyott fenn; jók voltak: Bátor, Polgár Béla, Olasz György és Eöry Lajos is.

Vasárnap délután a „Fenyegetések”-et adták — jobb ügyhöz méltó buzgalommal. A különösen gyerek-publikum sokat kacagott a gigerlik mókáin és különösen Polgár Károlyt tapsolták a „Ne hagyj magad Schlesinger” couplet után. Különben a szereplők is nagyon vasárnap délutáni hangulatban voltak. No meg a kritikusok is!

Pusztai Béla bohózata, a „Jani és Juczi” volt a vasárnap esti ujdonság. Maga a szerző így nyilatkozott egyidőben e művéről: „Ha akartok bolondot látni — nézzétek meg. Én magam is csodálkozom, hogy elöadják.” És Pusztainak igaza volt. A darab rövid meséje az, hogy Juczika (Völgyi Kató) megsajnálva katonaszökevény Jani bátyját (Polgár Béla), leányruhába buj-

tatja és úgy akarja elszöktetni Dani bácsihoz Oláhországba. Juczikát pedig a csendőrök bátyja katonaruhájában találják, őt gondolják a dezertornak, tehát elcsukják. Már most mindenféle bolond akadályon át, megszabadul Juczi is, Jani is, kinek még Oláhországba sem kell menni Dani bácsihoz, mert időközben hűlye fogadott testvérje Gólya Misi (Eöri Béla), kit Juczi helyébe a katonai börtönbe csempésznek, ott Sebes Janinak vallja magát és így kiállítja az elbocsátási levelet Sebes Jani „untauglich” — bolondnak. Végül természetesen hegyen-völgyön lakodalom.

Sikerült epizód alakok a verselő kántor és a világnyelvet feltaláló kantinos, ki cselédjének csak ennyit mond: „k. p. s.” s annak már tudni kell, hogy ez annyit jelent: két pohár sör. Egy pár pillanattal később a „k. p. s.” két porció sonkát, azután megint „két pecsenyét salátával” — jelent. S amikor ezt a cselédnek gondolt Jani meg nem érti, rákiált, hogy: „O. M. V.”, ami nem annyit jelent, hogy: Osztrák-magyar vasut, hanem: „országos marha vagy!” Ebben van sok eredetiség.

Ami a szereplők játékát illeti, dicséretet érdemelnek Völgyi Kató, ki kedves Juczikát mutatott be, Polgár Béla, ki Janit kitűnően alakította, különösen a második felvonásban.

Eöry Béla a mulya Misit helyes felfogással játszotta s szerepének minden oldalát ki tudta domborítani olyannyira, hogy a vasárnap esti előadás legjobb alakítása az övé volt. Tapsolták is sokat, különösen pedig két rögtönzött coupletje után, melyet itt közlünk is.

I.

Kochmeister és társai bajba vannak, de nagyon,
Német császár nem segít, felsültek, de nagyon,
Nyilatkozás hiába,
Benn vannak a hínárba,
Még a Palics se mossa le őket tisztára.

II.

Palicsi színészeknek rosszul megy, de nagyon,
A kasszájuk üres ám mindennap, de nagyon,
200 fölőre a facit. —
Deutkölj tanács, baj van itt,
Sári czinge czungeráj riczicza sári te.

A darabot meg lehetne ismételni s bizonyára telt házat csinálna.

*

—ő.

Szombaton „A rendjel” első és második felvonása közt Völgyi Kató igen kedvesen és kellően pointírozva adta elő Y a n-K ó n a k — lapunk munkatársának — „A z e l s ő d e b u t” című monológját, melyet a közönség igen kedvezően fogadott s úgy az előadót, mint a szerzőt tapsal és kihívással tüntette ki.

Csóka Sándor színtársulata jelenleg Mármaros-Szigeten van, hova Szilágy-Somlyóról utazott. A társulat már most is jó erőkből van összeállítva, amit bizonyít az is, hogy az ottani lapok nagy dicsérrel írják róla, különösen pedig új primadonánkról Pálfi Nináról. A következő sorokat a „Szilágy” f. évi július 26-iki számából ollózzuk ki: „Szombaton „Szegény Jonathán” vonzott szép számú közönséget. Pálfi Nina jellemzetesen, közvetlenséggel játszott s a leggazdagabb színészre alkalmas hangjával gyakran ragadta tapsra a közönséget nyílt jelenetben is. Rónaszéki volt Tripp Jonathán a tőle megszokott kiváló alakítással. Vasárnap a „Csókon szerzett vőlegény” bohóságai tetszettek. Pálfi Nina, alakító képességét, mint számoczás leány, tót suhancz, cigányleány, zsidó gyerek, utcai énekesnő,

művészi változatossággal mutatta be ebben a darabban. Volt alkalmunk e szerepekben Pálmai Ilkát látnunk s érdeméül kell kiemelnünk Pálfi Ninának, hogy jellemző eredetiséggel oldotta meg nehéz feladatát s a budapesti népszínház közönsége is tapsolhatna — Pálmai után — e művésznőnek, ki nem kisebb tehetség.”

Közgazdaság, ipar, kereskedelem.

Az adai m. kir. földművesiskola záróvizsgái augusztus hó 30-án tartatnak meg, melyre a tanügy barátait s a mezőgazdasági tanügy iránt érdeklődő gazdaközönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

H I R E K.

Rendkívüli közgyűlést tartott törvényhatóságunk, vasárnap f. hó 2-án, melynek egyedüli tárgya volt: A tanács javaslata az 1.000.000-ós kölcsön konvertálása és a 400.000 frtos új kölcsön megkötésére vonatkozó 166/2029. 891. számú közgyűlési határozatnak a magyar földhitelintézet által kért kiegészítése iránt. Ezen közgyűlési határozat kiegészítve lett azzal, hogy a földhitelintézet záloglevelei a 400.000 frtos kölcsön realizálásánál árfolyamban lesznek beváltandók. A felterjesztés ily irányban még tegnap felment a miniszterhez jóváhagyás végett, hogy a kölcsön s a 1.000.000 frt konverzió a lejáratához augusztus 19-én eszközölhető legyen.

„Magyarországban vagyunk!”... így kiáltott tegnap Antunovits Andor alkapitány hivatalában egy bunyevác legényre ki kitűnően birja ékes nyelvünket, de azt használni nem akarja. Nem kell az ilyen makacs embereket addig meghallgatni, míg nem nyelvünkön szólnak.

Tolvaj katona. Tegnap hajnalban a löporos torony őrizetére kirendelt baka, megdézsmálta a közelben levő gyümölcsöt, hol is raita kapatván, sipkáját bűnjelnek elveték. A vizsgálat folyik.

Akinek részegen is van esze. Nagy népcsofület hirdette tegnap déltájban a piacon, hogy baj van. És egyszer csodálatoskép — találkozott egy rendőr, hogy megfédze mi a baj. Egy csunyául részeg ember hadonázott kézzel-lábbal, ekkép adván kifejezést a feletti megbotránkozásának, hogy őt tolvajnak nevezik, a mikor nem tett mást, mint hogy egy holtrészeg ember zsebéből 5 frtot vett ki — utólagos jóváhagyás reményében és egy utjában került fiatal embernek kitépte lánczát és óráját zsebéből. Most a kapitánysági börtönben — nyaral és hizik.

Sajtóhiba. Történeti tényt megmásító sajtóhiba csuszott be mult csütörtöki számunkba, ahol ugyanis folyó regényünkben: Fügedy neve helyett két helyen is Füredi lett tévesen szedve. Ennyit a krónika érdekében.

Térszűke miatt „Bácska kényura” című regényünk folytatása a mai számból kimaradt.

Megörült. Berkes Kati korcsmárosné, helybeli lakos vasárnap d. u. Palicson örülten futkosott az alsó nádas körül. Sztantits biztos elfogta és kocsiu a városi kórházba vitette, honnan tegnap este a budapesti tébolydába szállítottott.

A osantavéri takarékpénztár részvényei, a melyek eredetileg 50 frt értékkel bírtak, 58—60 frttal adatnak el, a mely körülmény fényes tanubizonyságot tesz a takarékok jó forgalmáról.

Kartón-bált rendez f. évi aug. 8-án a szegedi kereskedő ifjak társulata az új szegedi vigadóban. A mulatságon a szabadkai kereskedő ifjak is részt fognak venni, kik azonban rándulnak át Szegedre a vasárnapi munkaszünet megünnepelésére. Belépti-díj személyenként 60 kr., este a pénztárnál 80 kr. Család-jegy 3 személyre 1 forint 50 kr., este a pénztárnál 2 frt. Jegyek előre váltathatók: a „Kék csillag“-hoz címzett üzlet helyiségben, Walter Adolf, Nagy Béla, Wiener Antal és Gross testvérek urak üzleteiben. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A tiszta jövedelem jótékony célra fog fordítatni. Kezdeté 8 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a táncvizsgálat augusztus hó 15-én tartatik meg.

Az izr. önszegélyző és gyámolító egyesület sikerült táncmulatságot rendezett f. hó 1-én a városligetben. Nagy közönség volt jelen a mulatságon s különösen a szépem volt annyi kis lány és fiatal asszony által képviselve, hogy ha mindegyiket „kitemnök az ujságba“, nem győznők helylyel. A talp alá való csárdást, az andalító keringőt Pege Károly bandája húzta tűzzel-hévvvel és derék cigányaink dicséretet érdemelnek szép zenéjükért. A bálrendezés nagy óváczióval fogadta megjelent bálányát, ki megjelent e mulatságon, hogy tanuja legyen az egylet minden tekintetben való életképességének. Szünóra közben tombola volt. A kedélyes mulatság csak a hajnali órákban ért véget.

Szegszárdi Gyula keresk. ügynök tegnap megjelent szerkesztőségünkben, a mult számunkban megjelent és reá vonatkozó hirt valótlannak nyilvánította és váddal lépett fel e hirt terjesztője ellen, mert az — szerinte — nem más, mint Kulka „titkos rendőr“. — Mi azon hirt a kapitánysági hivataltól kaptuk s annak hitelt adni kötelesek voltunk.

Erőszak. Sirva panasolta tegnap a kapitányságnál egy még félig gyermek cselédeleány, hogy a gazdája L. G., ki férjes ember, gyalázatos erőszakot akart rajta elkövetni. Az állatias érzelmű embert mára beidéztek a rendőrséghez és bizonyára példásan megbüntetik majd nemtelen tettéért.

Az állandó rovatnak a több oldalról hozzákn érkezett alapos panasz folytán, újból helyt kell adnunk. Több, mint szemtelenség immár, mit hetivásárok alkalmával a kofa-asszonyságok elkövetnek. A város jelentékenyebb forgalmi pontjait, sőt az országutakat is elfoglalják és a piacra viendő baromfiakat majdnem erőszakkal elszedik, hogy nyomban busás áron tovább adják. Különös szerencsájuk van e hadjáratban a pandur urak feleségeinek. Dehát ki merné őket kérdőre vonni? A közönség érdekében jövőre névszerint megnevezzük őket, így talán a rendőrség is meg fog velük ismerkedni.

A revolveres férj. Szándékos emberölési kísérlet miatt áll a törvény előtt Futó karó István, ki tegnap délelőtt revolverrel kétszer rálőtt a feleségére, azt mindkét alkalommal taláta és a boldogtalan nő mire e sorok napvilágot látnak, talán már ki is szenvedett. Futó, ki rovott előéletű ember, s ki már több ízben csetepatét csinált családjában, fellépésének mindig fegyverrel adva nyomatékot; már 5 éve nem élt együtt a feleségével. Tegnapra a papsághoz czitáltatta az asszonyt békéltetés miatt s onnan visszajövet a Rudics-utcában, Fehér György háza előtt követte el a merényletet felesége ellen. Elfogatásakor tagadta tettét, de két szemtanu

reá bizonyított, a Fehér a börtönbe került. Az asszonyt ápolás végett a városi kórházba szállították. A vizsgálatot nagy erélylyel viszi a rendőrség.

Egy teljes jókarban levő egy éves önkéntesi gyalogsági felszerelés olcsó áron eladó. Bővebb felvilágosítást a szerkesztőség ad.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

5110/891. tan. szám.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa részéről közhirrre tétetik, hogy a város tulajdonához tartozó bajmoki és csantavéri nagy korcsmák a törvény hatósági közgyűlés 108/831.891. sz. határozata alapján örök áron tulajdoni joggal a helyszínén, vagyis a csantavéri nagy korcsma f. é. augusztus hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Csantavéren, a bajmoki nagy korcsma pedig f. é. augusztus hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Bajmokon nyilvános árverés útján az alább feltételek mellett eladatni fognak.

Kikiáltási ár külön-külön 10000 frt. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a készpénz avagy óvadékképes értékpapír, mely az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverés vevőre nézve azonnal, a város közönségére nézve pedig a miniszteri jóváhagyás után válik jogérvényessé és kötelezővé.

A vételár 20%-a a miniszteri jóváhagyás után azonnal, a hátramaradt vételár pedig 9 év alatt, mindenkor január hó 1-én egyenlő részletekben 6% késedelmi kamatok kikötésével fizetendő.

Az átíratási és százaléki költségek egyedül vevőt illetik.

Az ingatlanok vevőre a vételár teljes lefizetése után fognak telekkönyvileg átíratni. Nem fizetés esetén a város jogosítva van a megvett telket és házat a vevő kárára és veszélyére újból elárverezni, mely esetben a vételár és költségek leszámítása után fennmaradandó összeg fog csak a vevőnek visszaadati.

Szabadkán, 1891. évi július hó 24-ik napján.

A városi tanács.

404/1891. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíró 1356/891. számú végzése által Csóvics György javára, végrehajtást szenvedett Sztipics Mihályné ellen 936 frt 18 kr. tőke és járuléka iránti követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 701 frtra becsült gabonaműek és lakási berendezési tárgyakból

álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 7714/891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán leendő eszközbeszerése 1891. évi augusztus hó 7-ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében — a legtöbbit igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a menyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, s végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott nál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.-c. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírott nál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1891. évi július hó 23-ik napján.

Strasser Henrik
kir. bírósági végrehajtó.

6444/891. tan. szám.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa részéről közhirrre tétetik, hogy a város közbizonyát képező u. n. sándori sorompó mellett levő 21¹⁸⁴⁵/₂₀₀₀ lánchnyi terület 134 házhelynek felosztatván, az a törv. hatósági közgyűlés 258¹⁰²⁷⁹/₁₀₂₇₉ sz. határozata alapján háztelkeknek f. é. augusztus hó 15. és 16-án mindenkor d. u. 3 órakor a helyszínen örök áron tulajdoni joggal nyilvános árverés útján az alábbi feltételek mellett eladatni fognak.

Kikiáltási ár négyszögölenként 70 kr. Bánatpénz házhelyenként 20 frt, mely utolsó fizetési részletbe tudatik be.

Az árverés vevőre leütéskor, a város közönségére nézve pedig a miniszteri jóváhagyás válik jogérvényessé és kötelezővé.

A vételár 10 év alatt, mindenkor január hó 1-én egyenlő részletekben 6% kamattal kikötésével fizetendő.

Az átíratási és százaléki költségek vevőt illetik.

A telek vevőre a vételár lefizetése után fog telekkönyvileg átíratni. Nem fizetés esetén a város jogosítva van a megvett telket vevő kárára és veszélyére újból elárverezni, mely esetben a vételár és a költségek leszámítása után fennmaradandó összeg fog csak a vevőnek visszaadati.

Szabadkán 1891. évi július hó 24-ik napján.

A városi tanács.

A „Magyar Aszfalt részvény-társaság“

saját bányái; F.-Dernán (Bihar m.)

Iroda: Budapest Andrásy-ut 30. sz.

elvállalja: új építkezéseknél az alapfalaknak nedvesség-elkülönítő aszfalt-rétegeit betetését **járdák, udvarok, kapubejáratok, folyosók, konyhák, mézarszékek, vágóhidak, magtárak, raktárak, istállók, terraszok** kerti utak, sétányok, **szeszgyárak**, ipartelepek, gyárhelyiségek, **műhelyek, tanteremek, utozai-átjárók**, kocsitak, **tekepályák**, térkocsi-állomások stb. természetesen, legjobb

aszfalttal burkolását,

továbbá eszközli: nedves falak lakások, boltok, raktárak stb. gyökere szaraztatását — jótállás mellett — legolcsóbb áron.

Felvilágosítás készséggel adatik s nagyobb munkák vidéken is elvállaltatnak; anyag utasítással vidékre is szállítatik.

A „Magyar aszfalt részvény-társaság“ bányatermékei a tavalyi brüzszei nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetésben (díszoklevél) részesültek.

Szabadkán; **Karsai Bertalan** ur ad bővebb felvilágosítást.